

Zandkoliek

In het voor- en najaar lopen paarden het meeste kans op het krijgen van koliek of dunne mest als gevolg van het opnemen van te grote hoeveelheden zand. Dit zand kan zich gaan ophopen in de dikke en blinde darm waardoor darmbewegingen minder worden en de functie van de darm ook verminderd. We zien vooral zandproblemen bij paarden die op kort gras staan. In het voor- en najaar valt er meestal meer regen waardoor paarden makkelijker met elke hap gras wat wortels met grond opnemen.

Het is niet altijd makkelijk om te zien of paarden te veel zand in hun darmen hebben. Door regelmatig mest met water uit te spoelen krijg je een indruk of uw paard risico loopt. 1 keer mestballen bekijken heeft dus niet veel zin want het paard geeft niet continu dezelfde hoeveelheid zand af. Een klein beetje zand in de mest hoeft niet afwijkend te zijn.

Afgezien van jonge paarden en veulens zullen paarden niet actief zand opeten. Het zand dat ze opeten komt mee met het voer. Paarden die op een zandpaddock lopen hebben minder kans op zandkoliek dan in een kale weide tenzij er hooi of kuil van de zandbodem gevoerd wordt. (In deze gevallen het liefst uit een ton of betegelde vloer voeren).

De therapie bestaat uit het voorkomen dat het paard zand opneemt (bijv. uit de bewuste weide te halen) en het stimuleren van afvoer van zand uit de darm. Bij erge gevallen doen we dit door het paard een paar dagen op te nemen in de kliniek en te laxeren met parafine via de neussonde. U kunt het paard psillium (= vlozaad) geven. Dit zaad vormt een soort gelei in de darm die het afvoeren van zand bevordert en een soort bescherming van de darmwand geeft. Iets minder krachtig maar vergelijkbaar met Psillium is lijnzaad.

Ook lijnzaad vormt een soort gelei. In lijnzaad zit een giftige stof (blauwzuur) daarom moet er niet teveel van gevoerd worden (niet meer dan 100 gram per dag voor paard van 600 kg). Door het lijnzaad te koken gedurende 10 minuten of er kokend water over te gieten en een nacht te laten staan verdwijnt de gifstof en kan je er meer van geven. Je kunt bijvoorbeeld 1 keer per week een pan lijnzaadsljm maken en dit dagelijks aan het voer toevoegen

Lijnzaadolie heeft niet deze laxerende werking. Olie wordt voor een zeer groot gedeelte gelijk in de dunne darm opgenomen en heeft dus geen functie meer in de dikke darm. Het geven van lijnzaadolie is enkel goed voor het bevorderen van een glanzende vacht of als extra energiebron. Lijnzaad kan ook in de vorm van brokken gegeven worden. In hoeverre dit beter of minder goed werkt als in de vorm van gekookt lijnzaad, is niet bekend. Maar deze manier van toedienen is uiteraard wel praktischer.

Soms zien we bij paarden die op een zandpaddock staan en gedurende deze tijd geen ruwvoer krijgen een gedrag waarbij ze gaan graven en wortels opzoeken onder de grond. Dit leidt ook tot aanzienlijke zandopname. Door verspreid over de dag ruwvoer (hooi) aan te bieden (vanuit net, emmer of tegels) verminderd dit gedrag.